

Bölüm 3

Yaşam ya da Ölüm – herkesin seçim hakkı

²⁸Doğruluk yolunda yaşam bulunur,
Ama aldatıcı patikalar ölüme sürükler. 12:28

Tanrı korkusu	sayfa 27
Gerçek yaşam (tanrısal yöntem)	sayfa 29
Ölüm	sayfa 32
Ekmek ve biçmek	sayfa 35

Tanrı korkusu

(Tanrı katında saygı ve teslim)

I Gerçek yaşamın temeli Tanrı korkusu

A. Ruhsal yaşamın yenileme kaynağı

14:27 ²⁷RAB korkusu yaşam kaynağıdır;
Bireyi ölümün tuzaklarından sakındırır.

B. Bilgiğin ve bilginin temeli

9:10 ¹⁰RAB korkusu bilgiğin başlangıcıdır.
Kutsal olanı bilmek anlayışın özüdür.

9:11 ¹¹Çünkü günlerin benim aracılığımla bollaşacak,
Ve yaşamın bol yıllarla dolacak.

15:33 ³³RAB korkusu bilgilikte eğitim görmektir.
Alçakgönüllülük yükselişe ileten patikadır.

1:7 ⁷RAB korkusu bilginin başlangıcıdır.
Akılsızlar bilgiyi ve sıklıdüzeni hor görür.

C. Yaşamda değerli şeylerin ön kavramı

1. Mutluluk ve yeterlilik

28:14 ¹⁴Her zaman RAB korkusuyla yaşayana ne mutlu!
Buna karşı yüreğini katılaştıran acımasızlık görecek.

15:16 ¹⁶RAB korkusunun yanı sıra azla yeterlilik,
Geniş kapsamlı varlığı bastıran kaygı yükünden yeğdir.

2. Esenlik ve güvenlik

19:23 ²³RAB korkusu yaşama iletir;
Ona sahip olan doygundur,
Zarar çekmekten arıdır.

14:26 ²⁶RAB korkusu sağlam güvenliği içerir,
O bireyin evlatlarına sığınacak yer bulunur.

3. Bedensel sağlık

3:7 ⁷Kendi görüşünde bilgeliymiş gibi davranma;
RAB'ten kork, kötülüğe rest çek.

3:8 ⁸Bedenine sağlık olur bu, kemiklerine de řifa.

10:27 ²⁷RAB korkusu günleri arttırır;
Buna karşı kötülerin yılları kısıtlıdır.

4. Maddesel kutluluklar ve onur

22:4 ⁴Alçakgnlllđn ve RAB korkusunun dl bol varlık,
Yücelik ve yaşamdır.

31:30 ³⁰Çekicilik göz boyayıcıdır, güzellik de gelip geçici;
Yüređinde Tanrı korkusu olandır vnc hak eden.

II. Tanrı korkusu, kutsal yapamla belirgin olur.

A. Dürüst tutum

14:2 ²Dođru yolu tutan RAB'ten korkar,
Ama düzensiz yolu yeđ sayan O'nu ařađılar.

B. Kötülükten ayrılma

8:13 ¹³"RAB korkusu kötülükten tiksinektir,
Byklenmekten, kurumdan,
Bozuk düzen yollardan ve yarařmayan sözlerden tiksinektir.

14:16 ¹⁶Bilge insan önceden düşünür ve kötülükten ayrılır,
Ama akılsız olan pervasızdır; zarar getirici işlere atar kendini.

16:6 ⁶Ktlk lütuf göstermekle ve sadakatle silinir,
RAB korkusu bireyi kötülükten koparır.

C. Kötü insanlara rest çekmek

24:21 ²¹Evladım, RAB'ten kork ve O'nun yanı sıra kraldan;
Ne birine ne de öbürüne karřı sancak ačanlara yoldařlık et.

24:22 ²²Çnk onların belası kaşla göz arası gelir.
İkisinden oluřacak kötü sonucu kim düřünebilir?

23:17 ¹⁷Gnahlılara bakarak yüreğin isteklenmesin;
Gün günden RAB korkusunda olanlara zen.

23:18 ¹⁸Kuřkusuz, ileride bir zaman var;
Umudun bořa çıkmayacak.

III. Tanrı korkusu Tanrı gerçeğinin anlaşılmasıyla zenginleşir.

- 2:1 ¹"Evladım, sözlerimi değerlendirirsen,
Buyruklarımı öz varlığında saklarsan,
- 2:2 ²"Kulağını bilgeliğe eğersen,
Yüreğini anlama yeteneğiyle uyuma getirirsen.
- 2:5 ⁵"RAB korkusunu o zaman anlayacaksın;
Tanrı bilgisine erişeceksin.

IV. Tanrı korkusuna rest çekmek kargabalık ve yargı oluşturmaktır.

- 1:29 ²⁹"Çünkü bilgiden öğrendiler;
Hem de RAB korkusunu yeğlemediler.
- 1:30 ³⁰"Danışma önerime aldırış etmediler.
Üstelik uyarımı bütünüyle aşağı gördüler.
- 1:31 ³¹"Bu nedenle eylemlerine yaraşan ürünü yiyecekler,
Kendi düzenleriyle tıka basa dolacaklar.
- 1:32 ³²"Bön kişiler dönemliklerinin kurbanı olacak;
Akılsızların kayıtsızlığı kendilerini tüketecek.

Gerçek yaşam

(Gerçek yaşam için tanrısal yöntem)

I. Saygıyla ve teslim olmakla Tanrıdan kork

- 14:27 ²⁷RAB korkusu yaşam kaynağıdır;
Bireyi ölümün tuzaklarından sakındırır.
- 22:4 ⁴Alçakgönüllülüğün ve RAB korkusunun ödülü
Bol varlık, yücelik ve yaşamdır.

II. Tanrının doğruluğunu uygula

- 21:21 ²¹Doğruluğu ve sadakati kovalayan,
Yaşam, doğruluk ve onur bulacak.
- 11:19 ¹⁹Doğrulukta kararlı kişi yaşam bulur,
Ama düşüklüğü kovalayan ölümü yeğler.

12:28 ²⁸Doğruluk yolunda yaşam bulunur,
Ama aldatıcı patikalar ölüme sürükler.

10:16 ¹⁶Doğrunun emeği yaşam yolunu çizer,
Öte yandan kötünün geliri günahlılık göstergesidir.

III. Tanrı öğretisine kulak ver.

10:17 ¹⁷Uyarıyı dinleyen yaşam yolundadır,
Tersine, kınayışı geriye tepen yolunu şaşırır.

4:20 ²⁰“Evladım, sözlerime kulak ver,
Dediklerimi öneme al.

4:22 ²²“Çünkü onları bulanlara yaşam, bedenleri için de şifadır.

4:4 ⁴Babam bana öğretti; şöyle konuştu:
“Yüreğin sözlerimi boynuna gerdanlık kılın;

7:2 ²Buyruklarıma sarıl ki yaşama kavuşasın,
Öğretilerimi gözünün bebeği gibi koru,

IV. Bilgeliliği ve anlayışını kovalala.

13:14 ¹⁴Bilgelerin öğretisi yaşam pınarıdır;
Bunlarla insan ölüm tuzaklarından çekilerek kurtarılır.

15:24 ²⁴Bilgenin yolu yukarıyı, yaşam yöntemini gösterir;
Böylece alt yerlerdeki Ölümler Ülkesi'nden onu sakındırır.

3:21 ²¹Evladım! Sağlıklı öğüde, ye sarıl,
Kaçmasın bunlar dikkatinden.

3:22 ²²Ruhuna canlılık sağlayacaktır onlar,
Boynunu da süsleyecek.

8:35 ³⁵“Çünkü beni bulan yaşama kavuşur,
RAB'bin önünde onay kazanır.

16:22 ²²Bilgelik ona sahip olana yaşam pınarıdır;
Ama ahmak insan kendi ahmaklığıyla cezalandırılır.

9:6 ⁶“Bırakın şu akılsızlığı; yaşam bulun..
Anlayış yolunu tutun.”

3:18 ¹⁸Onu tutanlara yaşam ağacıdır,
Ona sınıksı sarılanlar mutluluk kuşanımıyla donanır.

V. Özdenetim uygula.

A. Düşünce ve isteklere üstün gel.

4:23 ²³“Tuttuğun her şeyin ön sırasında yüreğini içtenlikle savun;
Çünkü yaşamın kaynakları oradandır.

14:30 ³⁰Sakin ruh bedene sağlık getirir,
Ama hırs kemiklerde çürüklük oluşturur.

B. Konuştuğuna, söylediğine dikkat et.

13:3 ³Ağına gem vuran yaşamını korur.
Öte yandan dilinin perhizi olmayanın sonu hüsrana uğramaktır.

18:21 ²¹Ölüm de yaşam da dilin etkisindedir;
Onu kullanarak dostlar edin,
Ürününden yesinler.

15:4 ⁴Nazik dil yaşam ağacıdır,
Ama dilin saçtığı çarpıklık, ruhu darmadağın eder.

VI. Bahta olanlara saygıyla davran, onların hoşnut et.

16:15 ¹⁵Kralın yüzündeki gülümseme yaşam habercisidir;
Onun lütfu bahar yağmurunu taşıyan bulut gibidir.

VII. Gerçek yaşamın kaynaklarıyla paylaş.

11:30 ³⁰Doğru kişinin ürünü yaşam ağacıdır;
Bilge kişi insanları kazanır.

10:11 ¹¹Doğru insanın ağızı yaşam pınarıdır,
Ama kötülerin ağızı kaba kuvveti çörekendirir.

I Bedensel ölüm

A: Herkes ölümü bekler.

27:20 ²⁰Ölüler Ülkesi ve Mahvolma Bölgesi doyma nedir bilmez;
Bunlar gibi insanın gözü de 'Yeter' diyemez

30:15 ¹⁵Sülüğün iki kızı vardır;
Biri 'ver' der, öbürü de 'yine ver!'
Hiçbir zaman doymayan üç şey var;
'Yeter' demeyi bilmeyen dört şey:

30:16 ¹⁶Ölüler Ülkesi, döl vermeyen rahim,
Suya susayan yer, 'Yeter' demeyen ateş.

B. Mesih inanlıları ölümünden öteye güvenlikle bakar.

14:32 ³²Kötü kişi kendi düzenleriyle yıkılır,
Ama doğru kişinin ölümünde sığınacağı yer vardır.

C. İnansızlar ölüme hazırlıksızdır.

16:25 ²⁵İnsanın gözüne sağlıklı görünen yol vardır,
Ama onun sonu ölüm yollarıdır.

11:7 ⁷Kötü insan ölünce yaşam yumağı dağılır;
Bunun gibi, tanrısaymazın bekleyişi boş çıkar.

Ç. Günahlı insan erken ölümü davet eder.

10:27 ²⁷RAB korkusu günleri arttırır;
Buna karşı kötülerin yılları kısıtlıdır.

2:21 ²¹"Çünkü özyapısı dimdik olanların yurttaki sürekliliği var;
Yetkin kişiler orada kalıcıdır.

2:22 ²²"Öte yandan kötüler süpürülüp götürülür,
Duzenbazlar da sökülüp atılır.

II. Ruhsal ölüm

A. Yınsızlar buldukları durumda ölüdür.

21:16 ¹⁶Sağduyu ilkesine rest çeken,
Ölümler topluluğunda yatağını serecek.

29:18 ¹⁸Peygamberlik sözü yokluğunda
ademoğulları çekinmeyi bir yana iter;
Ama ruhsal yasayı sayanlara ne mutlu!

B. Mesih inanlıları ruhsal ölümden kurtulmuştur.

14:27 ²⁷RAB korkusu yaşam kaynağıdır;
Bireyi ölümün tuzaklarından sakındırır.

12:28 ²⁸Doğruluk yolunda yaşam bulunur,
Ama aldatici patikalar ölüme sürükler

10:2 ²Bozuktur yolla yığılan hazineler yarar getirmez;
Tersine, doğruluk ölümden kurtarır.

13:14 ¹⁴Bilgelerin öğretisi yaşam pınarıdır;
Bunlarla insan ölüm tuzaklarından çekilerek kurtarılır.

III. Yaşamda ölüm (sonsuz ölüme götüren Tanrısız yaşam)

A. Ruhsal ölümün temel nedeni

1. Ruhsal akılsızlık ve ilgisizlik

10:21 ²¹Doğrunun dudakları pek çok kişiyi besler,[◇]
Ama kafasızlar kavram besisizliğinde ölür.

19:16 ¹⁶Buyruğu tutan güvenlikte yaşar;
Ama Tanrı yöntemini hafife alanın yolu ölüme çıkar.

9:18 ¹⁸Eyvah! Orada ölümün konutladığını birey bilmez.
O kadının çağrılıları Ölümler Ülkesi'nin derinliklerindedir.

2. Düzeltilmeyi geri itmek

15:10 ¹⁰Yoldan ayrılan sertlikle sıkıdüzene getirilir;
Kınayıştan öğrenen ölüm yolcusudur.

29:1 ¹Azar ardına azar alıp da dikbaşlılıkta direnen,
Ansızın çaresiz çöküşte bulacak kendini.

3. Tanrıyı kurtarıcıyı tepmek

8:35 ³⁵“Çünkü beni bulan yaşama kavuşur,
RAB’bin önünde onay kazanır.

8:36 ³⁶“Ama beni göz ardı eden kendi canıyla oynar.
Bana sırtlarını çevirenler ölümü kucaklar.”

B. Ruhsal ölümün kanıtı

1. Günahlılıkta kararlılık

11:19 ¹⁹Doğrulukta kararlı kişi yaşam bulur,
Ama düşüklüğü kovalayan ölümü yeğler.

5:22 ²²Düşük insanı kendi kötülükleri kenetler;
Günahının uğraşlarıyla onu kısıvrak bağlar.

5:23 ²³Sıkıdüzen yokluğunda o mahvolacak;
Aşırı akılsızlığı ona yıkım getirecek.

2. Yolsuz ve aldatıcı dil

18:21 ²¹Ölüm de yaşam da dilin etkisindedir;
Onu kullanarak dostlar edin, Ürünüden yesinler.

21:6 ⁶Yalancı dille servet biriktiren,
Buharla sonuçlanan ölüm tuzağındadır.

3. Cinsel uygunsuzluk

6:32 ³²Evlilik dışı cinsel ilişkiye girenin anlayışı yoktur.
Bunu yapan canını mahveder.

7:26 ²⁶Çünkü onun devirdiği canlar çoktur;
Kuşkusuz, canına kıydıkları hesaba gelmez.

7:27 ²⁷Onun konutu Ölümler Ülkesi’ne giden yoldur;
Ölümün egemen olduğu yerdir.

2:18 ¹⁸“O kadının evi ölüm dalışına çağırmakta,
Yollarıysa ölüm gölgesine uzanmakta..

2:19 ¹⁹“Ziyaretine gidenlerin hiçbiri geri gelmez,
Yaşam yollarına erişmezler.

4. Kaba kuvvet ve kan akıttıcılık

- 1:10 ¹⁰Evladım, bozuktur düzen kişiler seni ayartırsa, uyma buna:
- 1:11 ¹¹“Bizlere katıl, suçsuzun kanını akıtmak için pusuya yatalım, Bize zarar vermeyene karşı tuzak kuralım,
- 1:12 ¹²“Onları Ölümler Ülkesi uyarınca dipdiri yutalım; Çukuru boylayanlar örneğince diri diri..
- 1:13 ¹³“Her çeşidinden değerli mala konarız; Evlerimizi çapulla yağmayla doldururuz.
- 1:18 ¹⁸Bu insanların pusu kurması kanlarını amaç edinir. Kurdukları tuzak canları pahasıdır.
- 1:19 ¹⁹Budur kaba kuvvetle kazanç elde edenin izlediği yol; Ona sarılanın canını mahveder.
- 28:17 ¹⁷Eli kana bulanana ölümlüne dek kaçak olsun; Ona yardım eli uzatan çıkmasın.

Ekmek ve biçmek

I Hepimiz ektiğimizi biçeriz: İyiyi ya da kötüyü

A. Her yaptığımızı ödenecektir.

- 24:12 ¹²“Bunu bilmiyordum!” diyebilirsin;
Yüreklerin yargıcı buna dikkat etmiyor mu?
Ruhun gözeticisi bunu bilmiyor mu?
İşleri uyarınca ademoğluna karşılığı vermeyecek mi?
- 12:14 ¹⁴Ağzının sözleri insanı iyilikle doyurur,
İnsanın elinden çıkan iş kendisine geri gelir.
- 11:18 ¹⁸Tanrısaymaz kişi yolsuzlukla kazanç elde eder,[◇]
Doğrulukla ekenin ödülü sağlam karşılıktır.

B. Her ödeme yapılan işe özgü olacak.

- 13:21 ²¹Tehlikeli sonuç günahlıları adım adım izler,
Ama doğruların ödülü refahtır.
- 11:27 ²⁷İçtenlikle iyiyi arayan bol lütuf bulur;
Ama bir insan kötü olanı ararsa başına kötülük gelir.

C. Ödeme kesin ve dolgun olacak.

14:14 ¹⁴Derininde döneklilik taşıyan
tuttuğu yolun ürünüyle tika basa doyar;
Öte yandan iyi insan eylemlerinin ürünü toplar.

22:8 ⁸Haksızlık eken kaygı biçer;
Onun öfke değneği paramparça olur.

Ç. Ödeme pimdiki yapamda olacak.

11:31 ³¹Yeryüzünde doğru insan kendine yaraşan karşılığı alıyorsa,
Kötü kişilerle günahlılar nerede kalır?

11:25 ²⁵Eliaçık kişi bollukla donatılacak,
Sulayansa kendisi sulanacak.

D. Ödeme sonsuzluđu kapsayacak.

10:24 ²⁴Kötünün korktuğu şey onun başına gelir,
Ama doğruların dileği karşılanacaktır.

10:25 ²⁵Kasırga gelip geçince kötü kişi yok olur;
Öte yandan doğru kişi sonsuzu kapsayan temeldir.

II. Günahlı kendi haksızlığının karşılığını biçer.

A. Günahlı onu yakalayacak ve köstekleyecek.

5:22 ²²Düşük insanı kendi kötülükleri kenetler;
Günahının uğraşlarıyla onu kısıvrak bağlar.

12:13 ¹³Kötü insan dudaklarının tuzağında yakalanır,
Ama doğru kişi beladan kaçıp kurtulur.

11:6 ⁶Doğruların doğruluğu onları kurtarır,
Ama düzenbazlar kendi entrikalarıyla yakalanır.

B. Günahlı onu yoldan çıkaracak ve acı oluşturacak.

26:27 ²⁷Çukuru kazan oraya kendisi düşecek;
Taşı yuvarlayan onun altında ezilecek.

28:10 ¹⁰Doğru kişiyi çarpık yola saptıran,
Kazdığı çukura kendisi düşecek.
Öte yandan suçluluğa kapılmayanın mirası bol olacak.

C. Günahları onu mahv edecek.

1:30 ³⁰“Danışma önerime aldırış etmediler.
Üstelik uyarımı bütünüyle aşağı gördüler.

1:31 ³¹“Bu nedenle eylemlerine yaraşan ürünü yiyecekler,
Kendi düzenleriyle tıka basa dolacaklar.

1:32 ³²“Bön kişiler döneklüklerinin kurbanı olacak;
Akılsızların kayıtsızlığı kendilerini tüketecek.

Notlar